

Hyvinvointilautakunta

AIKA 13.03.2018 klo 16:00 - 18:13

PAIKKA Sairaala Lapponian iso kokoushuone, Sairaalakatu 9, 98100 Kemijärvi

KÄSITELLYT ASIAT

§		Sivu
30	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
31	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
32	Hyvinvointipalvelut palvelualueen määrärahaylitysesitys vuodelta 2017	5
33	Hyvinvointipalvelujen talouden toteuma ja toimintakertomus vuodelta 2017	9
34	Hyvinvointipalvelujen palvelualueen käyttösuunnitelman toteutuminen 2017	11
35	Muut asiat	13

Hyvinvointilautakunta

AIKA 13.03.2018 klo 16:00 - 18:13

PAIKKA Sairaala Lapponian iso kokoushuone, Sairaalakatu 9, 98100 Kemijärvi

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Kotilaine Jarkko	16:00 - 18:13	puheenjohtaja	
	Laurila Pirjo	16:00 - 18:13	varapuheenjohtaja	
	Kerkelä Mauno	16:00 - 18:13	jäsen	
	Tervola Mari	16:00 - 18:13	jäsen	
POISSA	Jokiniemi Maija		jäsen	
	Kilpeläinen Auvo		jäsen	
	Ruopsa Harri		jäsen	
	Koskela Lea		kh:n puheenjohtaja	
	Jussila Mervi		Sallan kunnan edustaja	
	Korhonen Jarmo		Savukosken kunnan edustaja	
	Laukkanen Anna-Maija		Pelkosenniemen kunnan edustaja	
	Moilanen Jere		Nuorisovaltuuston edustaja	
MUU	Kangas Esa	16:00 - 18:13	kh:n edustaja	
	Rantanen Atte	16:00 - 18:13	kaupunginjohtaja	
	Narkilahti Juha	16:00 - 18:13	esittelijä	
	Kuvaja Tuula	16:00 - 18:13	pöytäkirjanpitäjä	

ALLEKIRJOITUKSET

Kemijärvellä 13.3.2018

Puheenjohtaja Jarkko Kotilaine

Pöytäkirjanpitäjä Tuula Kuvaja

KÄSITELLYT ASIAT 30 - 35

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kemijärvellä 13.3.2018

Kemijärvellä 13.3.2018

Mauno Kerkelä

Pirjo Laurila

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Allekirjoitettu ja tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä Kemijärven kaupungin Kemijärven kaupungin verkkosivuilla 14.3.2018

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

HL 13.03.2018 § 30

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan lautakunnan kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallintosääntö 15 luku - kokousmenettely:

126 § Kokouskutsu

"Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta."

127 § Sähköinen kokouskutsu

"Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä."

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostilla 7.3.2018.

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

HL 13.03.2018 § 31

Hallintosäännön 146 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastus välittömästi kokouksen jälkeen.

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta valitsee kokouksessa kaksi läsnä olevaa jäsentä (tarkastusvuorossa ovat Kerkelä Mauno ja Kilpeläinen Auvo).

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Mauno Kerkelä ja Pirjo Laurila. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

Hyvinvointipalvelut palvelualueen määrärahaylitysesitys vuodelta 2017

490/04.041/2016

HL 13.03.2018 § 32

Hyvinvointipalvelualueen käyttötalouden toteutuma 2017

Palvelualueen talouden toteutuma vastuualueittain lisätalousarvioon nähden:

HYVINVOINTIPALVELUT	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteutuma	Toteutuma	Alitus +/- ylitys -
PALVELUALUE	TP 2016	KS 2017	31.12.2017	%	
Johtaminen					
MENOT	-1 167 778	-575 600	-637 572	110,8	
TULOT	221 952	169 600	198 010	116,8	
NETTOMENO	-945 826	-406 000	-439 562	108,3	-33 562
Varhaiskasvatuspalvelut					
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687	100,8	
TULOT	314 464	351 050	323 895	92,3	
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792	102,1	-50 292
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut					
MENOT	-6 943 767	-6 938 400	-6 710 544	96,7	
TULOT	164 413	116 000	90 819	78,3	
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725	97,0	202 675
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut					
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582	102,2	
TULOT	622 515	640 250	607 161	94,8	
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421	103,7	-119 211
Perhepalvelut					
MENOT	-2 938 288	-1 808 880	-1 740 676	96,2	
TULOT	137 832	205 900	253 879	123,3	
NETTOMENO	-2 800 456	-1 602 980	-1 486 797	92,8	116 183
Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut					
MENOT	-20 107 144	-20 211 310	-20 082 215	99,4	
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 681 797	88,9	
NETTOMENO	-18 104 403	-18 319 010	-18 400 418	100,4	-81 408
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
MENOT	-2 961 140	-2 997 150	-3 270 316	109,1	
TULOT	478 593	272 000	269 660	99,1	
NETTOMENO	-2 482 548	-2 725 150	-3 000 656	110,1	-275 506
Vammaisten palvelut					
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185	109,5	
TULOT	371 004	406 300	492 350	121,2	
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835	108,2	-322 605
Ikäihmistien palvelut					
MENOT	-11 479 448	-12 105 050	-12 350 935	102,0	
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 909 668	105,8	
NETTOMENO	-9 591 967	-10 300 520	-10 441 267	101,4	-140 747
HYVINVOINTIPALVELUALUE YHTEENSÄ					
MENOT	-56 038 552	-55 576 930	-56 250 711	101,2	
TULOT	6 200 995	5 857 930	5 827 240	99,5	
NETTOMENO	-49 837 557	-49 719 000	-50 423 471	101,4	-704 471

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2017 § 138 hyvinvointipalvelujen palvelualueelle 2 000 000 euron lisämäärärahan käytettäväksi hekolisien johdosta ylittyvien henkilöstömenojen ja palvelujen käytön kasvun johdosta palvelujen ostojen kattamiseen. Myönnetty kahden miljoonan lisämääräraha jaettiin vastuualueille seuraavasti:

- johtaminen 50 000 euroa
- varhaiskasvatuspalvelut 100 000 euroa
- aikuisten psykososiaaliset palvelut 100 000 euroa
- sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut 1 280 000 euroa
- vammaispalvelut 110 000 euroa
- ikäihmisten palvelut 360 000 euroa

Hyvinvointipalvelualueen toimintatuotot toteutuivat lisätalousarvioon nähden lähes arvioidun mukaisesti, sillä poikkeama oli vain 30 690 euroa (99,5 %). Toimintamenot ylittyivät 673 781 eurolla (101,2 %), mikä vaikutti tulokseen siten, että koko palvelualueen toimintakate ylittyi 704 471 eurolla talousarvioon nähden (toimintakate 101,4 %). Myönnetty lisämääräraha ei riittänyt kattamaan kaikkia loppuvuoden kustannuksia. Perusteluina määrärahaylityksiin on saatu vastuualueilta seuraavat tiedot:

Ikäihmisten palvelut ylitti lisämäärärahan 140 747 eurolla johtuen toimintavolyymien kasvusta ja ennakoimattomista kulueristä. Tulot toteutuivat 105,8 %, mutta menot kasvoivat tätä enemmän. Hekolisien maksu katettiin lisämäärärahalla 360 000 eurolla, mutta henkilöstömenoissa syntyi myös muita ennakoimattomia kuluja kuten mm. varhemaksut, jotka toteutuivat n. 100 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempina, myös eläkemaksut kasvoivat palkkasumman kasvun myötä. Palvelujen ostoissa pysyttiin budjetissa, aineet, tarvikkeet, tavarat ja avustukset ylittyivät hieman budjetoidusta.

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut ylitti lisämäärärahan 81 408 eurolla. Myyntitulot alittuivat noin 200 000 eurolla johtuen vakuutusyhtiöiden takaisinperinnästä aikaisemmilta vuosilta ja SPR:n vastaanottokeskuksen toiminnan loppumisesta. Sijaiskustannukset toteutuivat n. 80 000 arvioitua suurempina, samoin eläkekulut palkkasumman kasvun johdosta. Palvelujen ostot toteutuivat hieman budjetoitua pienempinä ESH:n käytön ja palautuksen vuoksi.

Aikuisten psykososiaalisten palvelujen ylitys oli lisämäärärahaan nähden 275 506 euroa. Kasvaneet kustannukset johtuivat työllisyydenhoidon menojen kasvusta (kuntoutuslääkärin ostopalvelut, palkkakulut ja OSMA-hankkeen omarahoitusosuus), Karpalo-yksikön ympärivuorokautisen hoidon järjestämisestä, vartijakustannusten kasvusta ja kasvaneista sijaiskustannuksista.

Vammaispalvelut ylitti lisämäärärahan 322 605 eurolla johtuen palvelujen ostojen kasvusta. Tulot toteutuivat 121,2 % ja menot 109,5 %. Menoissa kasvua oli asiakaspalvelujen ostoissa ja henkilökohtaisen avun menoissa sekä kuljetuskustannuksissa.

Johtamisen kustannusten kasvu johtui eläkemenoperusteisista maksuista mm. ammattiopiston ja muiden jo loppuneiden toimintojen eläkeperusteiset maksut.

Varhaiskasvatuspalvelujen ylitys oli 50 292 euroa ja johtui toimintavolyymien kasvusta.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelujen ylitys oli 119 211 euroa ja johtui toimintatulojen alituksesta yhteensä reilut 33 000 euroa, toimintatulot toteutuivat 94,8 %. Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluille ei jaettu lisämäärärahaa

lisätalousarviosta, joten ylitys johtuu osin myös hekolisien maksuista. Henkilöstömenot ylittyivät n. 33 000 eurolla. Ylitystä oli myös palvelujen ostoissa ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa.

Perusopetus- ja lukiokoulutus alitti budjettinsa 202 675 eurolla ja alitus johtui henkilöstömenosäästöistä. Henkilöstömenot alittuivat noin 365 000 eurolla. Palvelujen ostot ylittyivät n. 100 000 eurolla.

Perhepalvelut alitti budjettinsa 116 183 eurolla ennakoitua paremmin toteutuneista tuloista, henkilöstömenosäästöistä ja avustusten ennakoitua pienemmästä toteutumasta toimeentulotuen siirtyessä KELAn maksettavaksi.

Oheisliitteenä lautakunnan jäsenille vastuualuetasoinen tuloslaskelma v. 2017 toteutuneista toimintatuotoista, -menoista ja toimintakatteesta.

(Palvelualuejohtaja Juha Narkilahti, puh. 040 763 3929)

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, puh. 040 730 0236)

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta hyväksyy hyvinvointipalvelujen palvelualueen vuoden 2017 määrärahojen käytön ja talouden toteutuman ja esittää kaupunginvaltuustolle palvelualueen toimintakatteen ylityksen johdosta hyväksyttäväksi lisätalousarvion ylitysoikeutta yhteensä 704 471 euroa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointipalvelujen talouden toteuma ja toimintakertomus vuodelta 2017

21/00.005/2018, 490/04.041/2016

HL 13.03.2018 § 33

Hyvinvointilautakunnan alainen hyvinvointipalvelut palvelualue ja sen vastualueet sisältävät toimintakertomusvuonna seuraavat palvelukokonaisuudet:

- varhaiskasvatuspalvelut
- perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut
- kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut
- perhepalvelut
- sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut
- aikuisten psykososiaaliset palvelut
- vammaisten palvelut ja
- ikäihmisten palvelut

Liitteenä 1 ja 2 on hyvinvointipalvelut palvelualueen talousarvion toteutuminen ja toimintakertomus vuodelta 2017.

Hyvinvointipalvelujen määrärahojen käytön toteuma on alla olevan taulukon mukainen. Toimintatuotot toteutuivat 30 690 euroa pienempinä (99,5 %) talousarvioon nähden ja toimintamenot ylittyivät 673 781 eurolla (101,2 %). Toimintakate toteutui 101,4 %:sti ja määrärahaylitys vastualueen osalta on yhteensä 704 471 euroa.

PALVELUALUE	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 muutosten jälkeen	Toteutuma 2017	Poikkeama	Poikkeama
	€	€	€	€	€	%
Hyvinvointi-palvelut						
Myyntituotot	1 440 130	0	1 440 130	1 300 594	139 536	9,7
Maksutuotot	2 948 640	0	2 948 640	3 104 786	-156 146	-5,3
Tuet ja avustukset	513 750	169 600	683 350	609 112	74 238	10,9
Muut toimintatuotot	785 810	0	785 810	812 748	-26 938	-3,4
TOIMINTATUOTOT	5 688 330	169 600	5 857 930	5 827 240	30 690	0,5
Palkat ja palkkiot	-18 265 120	-1 069 570	-19 334 690	-19 503 692	169 002	0,9
Henkilösivukulut	-5 178 890	-101 480	-5 280 370	-5 577 549	297 179	5,6
Henkilöstökulut	-23 444 010	-1 171 050	-24 615 060	-25 081 241	466 181	1,9
Asiakaspalvelujen ostot	-16 694 190	-956 140	-17 650 330	-17 307 415	-342 915	-1,9
Muiden palvelujen ostot	-2 748 880	-32 970	-2 781 850	-3 117 671	335 821	12,1
Palvelujen ostot	-19 443 070	-989 110	-20 432 180	-20 425 086	7 094	0,04
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 293 610	-3 440	-1 297 050	-1 478 164	181 114	14,0
Avustukset	-2 074 800	0	-2 074 800	-1 912 990	-161 810	-8,5
Muut toimintakulut	-7 151 840	0	-7 157 840	-7 353 230	195 390	2,7
TOIMINTAKULUT	-53 407 330	-2 169 600	-55 576 930	-56 250 711	673 781	1,2
TOIMINTAKATE	-47 719 000	-2 000 000	-49 719 000	-50 423 471	704 471	1,5

(Palvelualuejohtaja Juha Narkilahti, puh. 040 763 3929)

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, puh. 040 730 0236)

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta hyväksyy hyvinvointipalvelujen talouden toteutuman ja toimintakertomuksen vuodelta 2017 ja esittää talouden toteutuman hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle liitettäväksi osaksi koko kaupungin tilinpäätöstä 2017.

Toimintakertomus annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointipalvelujen palvelualueen käyttösuunnitelman toteutuminen 2017

490/04.041/2016

HL 13.03.2018 § 34

Hyvinvointipalvelujen palvelualueen käyttötalousmäärärahojen käytön toteutuma on seuraava:

HYVINVOINTIPALVELUT	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteutuma	Toteutuma
PALVELUALUE	TP 2016	KS 2017	31.12.2017	%
Johtaminen				
MENOT	-1 167 778	-575 600	-637 572	110,8
TULOT	221 952	169 600	198 010	116,8
NETTOMENO	-945 826	-406 000	-439 562	108,3
Varhaiskasvatuspalvelut				
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687	100,8
TULOT	314 464	351 050	323 895	92,3
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792	102,1
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut				
MENOT	-6 943 767	-6 938 400	-6 710 544	96,7
TULOT	164 413	116 000	90 819	78,3
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725	97,0
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut				
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582	102,2
TULOT	622 515	640 250	607 161	94,8
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421	103,7
Perhepalvelut				
MENOT	-2 938 288	-1 808 880	-1 740 676	96,2
TULOT	137 832	205 900	253 879	123,3
NETTOMENO	-2 800 456	-1 602 980	-1 486 797	92,8
Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut				
MENOT	-20 107 144	-20 211 310	-20 082 215	99,4
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 681 797	88,9
NETTOMENO	-18 104 403	-18 319 010	-18 400 418	100,4
Aikuisten psykososiaaliset palvelut				
MENOT	-2 961 140	-2 997 150	-3 270 316	109,1
TULOT	478 593	272 000	269 660	99,1
NETTOMENO	-2 482 548	-2 725 150	-3 000 656	110,1
Vammaisten palvelut				
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185	109,5
TULOT	371 004	406 300	492 350	121,2
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835	108,2
Ikäihmisten palvelut				
MENOT	-11 479 448	-12 105 050	-12 350 935	102,0
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 909 668	105,8
NETTOMENO	-9 591 967	-10 300 520	-10 441 267	101,4
HYVINVOINTIPALVELUALUE YHTEENSÄ				
MENOT	-56 038 552	-55 576 930	-56 250 711	101,2
TULOT	6 200 995	5 857 930	5 827 240	99,5
NETTOMENO	-49 837 557	-49 719 000	-50 423 471	101,4

Toimintatuotot toteutuivat 30 690 euroa pienempinä (99,5 %). Toimintamenot ylittyivät 704 247 eurolla (101,2 %) talousarvioon nähden. Tämän vuoksi toimintakate ylittyi 1,4 prosenttiyksiköllä (101,4 %) %. Toimintakatteen ylitys käsitellään hyvinvointipalvelujen palvelualueen osalta erikseen ja esitys määrärahaylityksestä tehdään palvelualueitasoisesti valtuustolle. Selvitys määrärahojen ylitykseen vaikuttavista tekijöistä on annettu tämän kokouksen määrärahan ylityspykälässä.

Liitteenä 3 vastualueen ja palveluyksiköiden käyttötalouden toteutumaraportti. Toteutumaraportissa on valtuustotasoisien tavoitteiden lisäksi lautakuntatasoiset tavoitteet, joiden toteutumisesta lautakunta vastaa.

(Palvelualuejohtaja Juha Narkilahti, puh. 040 763 3929)

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, puh. 040 730 0236)

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta hyväksyy **liitteenä 3** olevan vuoden 2017 käyttötalouden toteutumaraportin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta

§ 35

13.03.2018

Muut asiat

HL 13.03.2018 § 35

Kokouksen alussa käytiin keskustelu liittyen SIVI--palveluverkkoselvitykseen. Paikalla olivat vastuualuepäälliköt Marja-Leena Karjalainen ja Ilpo Tervonen.

Seuraava kokous pidetään 27.3.2018 klo 16.00.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 30-35
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät
	Hallintolainkäyttölain / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin kyse ei ole kunnallisten virka- ja työehtosopimusten soveltamisesta tai tulkinnasta. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite, postiosoite ja sähköpostiosoite: Hyvinvointilautakunta, PL 5, 98101 Kemijärvi
	Pykälät
	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää / nähtäväksi asettamispäivää ei lueta määräaikaan.
Sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

MUUTOKSENHAKUOHJE HANKINTA-ASIASSA

	Pykälät	Muutoksenhakuohje liitteenä
--	---------	-----------------------------

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja aika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusaika alkaa kunnanjäsenenellä nähtävilläolopäivästä ja asianosaisella tiedoksisaannista.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, PL 189, 90101 OULU
	Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava: – valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite – päätös, johon haetaan muutosta – millä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.
	Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät
	Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

1)Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan.